

WERELD BURGER

wereldnieuws
in zakformaat

bpost

PB-PP | B-53
BELGIE(N)-BELGIQUE

JAARVERSLAG 2018

Wereldburger is een driemaandelijkse uitgave van Wereldsolidariteit

Wereldsolidariteit vzw - Haachtsesteenweg 579, 1030 Brussel

21ste jaargang • juli - augustus - september 2019 • Afgiftekantoor Kortrijk 1 • afdeling 2 • erkenning P309504

in deze krant

Woord vooraf	3
In cijfers	4
Latijns-Amerika: Klimaatjongeren	8
Afrika: Universele ziekteverzekering	12
Azië: Hogere minimumlonen	17
Politiek werk:	22
• Sociale bescherming duurzaam financieren	
• Azië: Netwerk voor het recht op Sociale Bescherming	
België:	25
• Wij willen #cleanekleren	
• In beeld	

Deze wereldburgerkrant is mogelijk dankzij de steun van DGD. De krant wordt gedrukt op chloorvrij papier en in het meest economische formaat. De verzending gebeurt op de goedkoopste manier.

Contactgegevens van onze medewerkers in jouw regio: www.wereldsolidariteit.be

Je ontvangt dit magazine omdat je Wereldsolidariteit steunde met een gift of interesse toonde in onze organisatie. Wij gebruiken je gegevens uitsluitend om jou te informeren over onze cijfers en activiteiten. Je kan je gegevens op ieder ogenblik bij ons opvragen, wijzigen of laten schrappen. In geen geval geven wij jouw gegevens door aan derden. Bij vragen kan je terecht bij Katrien Liebaut. (katrien.liebaut@wsm.be)

Wereldsolidariteit is het resultaat van de kracht van mensen samen, in Afrika, Azië, Latijns-Amerika en België.

Wereldburger wordt uitgegeven door:
Wereldsolidariteit vzw
Haachtsesteenweg 579
1030 Brussel
wereldsolidariteit@wsm.be
www.wereldsolidariteit.be

Redactie:
Andre Kiekens, Katrien Liebaut, Santiago Fischer, Uzziel Twagilimana, Valère Koffi, Bruno Deceuckelier, Jeroen Roskams, Bart Verstraeten, Koen Detavernier

Coördinatie:
Katrien Liebaut

Vragen?
Bel ons 02 246 36 79

Lay-out en druk:
Gevaert Graphics

Foto's:
Wereldsolidariteit, tenzij anders vermeld

Verantwoordelijke uitgever:
Andre Kiekens
Haachtsesteenweg 579
1030 Brussel

Als je duurzame resultaten wilt, moet je wetgeving zo kunnen beïnvloeden dat waardig werk en toegang tot sociale bescherming rechten worden. Politiek werk dus.

Wij doen dit politiek werk zo veel mogelijk in een **brede samenwerking met andere spelers**. Met dat **netwerk** zetten we hoopvolle resultaten neer voor duizenden mensen die het echt nodig hebben.

De keuze om te netwerken vertaalt zich in elk artikel in dit jaarverslag. Partner MTC beschermt in Guatemala het leefmilieu en sluit daarvoor allianties met gelijkgezinde organisaties. Het thematisch netwerk voor het recht op sociale bescherming verenigt in West-Afrika partners uit verschillende sectoren en pleit voor een universele ziekteverzekering. Ons Aziatisch netwerk verenigt zich voor hogere minimumlonen, betere pensioenen en werkloosheidsuitkeringen.

Ook op internationaal vlak geloven we in de kracht van netwerken. Lees op pagina 18 hoe we een Internationale Conferentie organiseerden over de financiering van sociale bescherming, opnieuw samen met internationale spelers. Dat het Schone Kleren-thema wordt getrokken vanuit een Belgisch platform dat deel uitmaakt van een internationale beweging, wist je al langer.

Het is duidelijk: voor ons, spelers die de stem van het middenveld sterk willen laten klinken om meer invloed te hebben op een structurele manier, is samenwerken en netwerken vormen de juiste aanpak.

En dat hoeft niet te verwonderen. Was die aanpak immers niet de sleutel van de successen van de arbeidersbeweging, bij de uitbouw van een sociale zekerheid in Europa? Het is zo belangrijk om ook hier opnieuw sterker en als verenigd middenveld onze plaats in het politieke debat te verwerven. Daarover gaat de komende campagne van 11.11.11. **Hoe kunnen we de krimpende impact van sociale burgerparticipatie keren? Wij hebben alvast één antwoord: met netwerken.**

Bedankt dat ook jij dat blijft steunen!

Andre Kiekens

*Als je een beetje beter wilt zijn, wees dan competitief.
Als je exponentieel beter wilt zijn, wees dan coöperatief.*

(William Shakespeare)

Wereldsolidariteit dankzij jouw steun op nummer: BE41 8900 1404 3510 - BIC VDSPBE91

Wereldsolidariteit is mogelijk dankzij de steun van:

Wereldsolidariteit in 2018

Wereldsolidariteit steunt 86 partners in 23 landen

Afrika 64 % van de middelen, 12 landen, 47 partners	Centraal-Afrika 32 %, 4 landen, 21 partners, Burundi, Congo, Kameroen, Rwanda
	West-Afrika 32 %, 8 landen, 26 partners, Benin, Burkina Faso, Guinee, Mali, Mauritania, Niger, Senegal, Togo
Latijns-Amerika 18 % van de middelen, 5 landen, 21 partners	Bolivië, Dominicaanse Republiek, Guatemala, Haïti, Peru
Azië 17 % van de middelen, 6 landen, 17 partners	Bangladesh, Cambodja, Filippijnen, India, Indonesië, Nepal
Internationaal: 1% van de middelen, 1 partner	

DE INKOMSTEN, OF WAAR DE MIDDELEN VANDAAN KOMEN...

Overheidssubsidies: 6.337.786 euro

Jaarlijks verantwoorden wij iedere euro die we ontvangen bij de overheid. Voor al onze subsidies keurden de federale en andere overheden vooraf een zorgvuldig uitgestippeld meerjarenplan goed. In deze plannen staan al onze activiteiten en te behalen resultaten duidelijk omschreven. 2018 was jaar twee van ons federale meerjarenprogramma. Dat startte in 2017 en loopt tot 2021.

Onze overheidsmiddelen in detail

- Federale overheidssubsidies: 5.916.071 euro
- Subsidies van regionale overheden (gemeentes, steden, provincies, gewesten en tewerkstellingsubsidies): 421.715 euro

Andere inkomsten: 3.130.951 euro

Tegenover de overheidsmiddelen moet onze organisatie een percentage aan eigen inkomsten garanderen. Daarnaast voeren we een aantal

van onze projecten uit met uitsluitend eigen middelen. Naast onze subsidies trachten wij daarom zo veel mogelijk middelen te verzamelen uit andere inkomstenbronnen. Zo blijven we gezond en onafhankelijk. Onze jaarlijkse uitdaging: we verzamelen minstens 35% van onze totale inkomsten aan eigen middelen. Met 33% haalden we dit doel in 2018 bijna.

Onze eigen middelen in detail

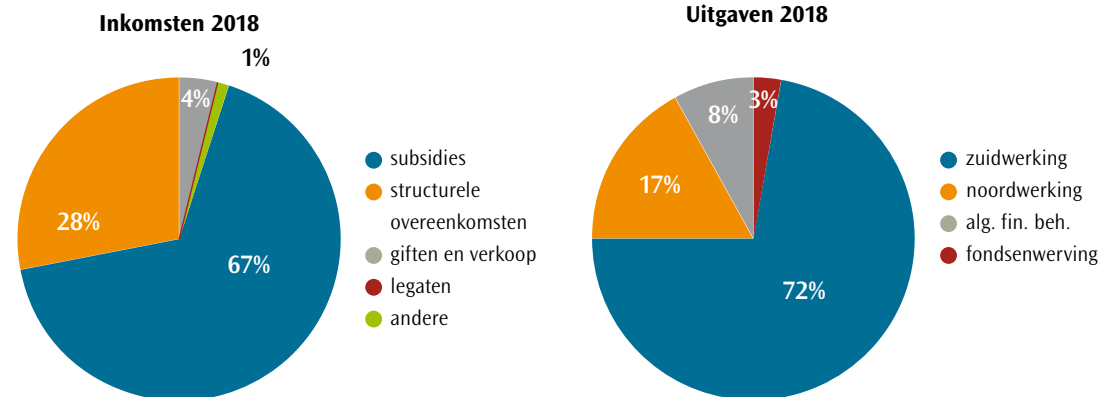
- Inkomsten uit giften en verkoop: 379.478 euro
Bedankt voor de trouwe steun. Samen met 2.557 particulieren en 470 organisaties schonk jij 379.478 euro. **Op jou te mogen rekenen is hartverwarmend.**
- Legaten: 3.050 euro. Ons oprecht respect gaat uit naar de mensen die het overwegen onze organisatie via hun testament te begunstigen. **Een nobele daad die letterlijk doet leven.**
- Meerjaren- overeenkomsten: 2.678.712 euro

We kunnen ook rekenen op middelen uit meerjaren-overeenkomsten met 37 partners binnen en buiten de christelijke arbeidersbeweging. Wereldsolidariteit ontving middelen uit overeenkomsten met:

- ACV, CM, Femma, kwb, KAJ, beweging.net, MOC, BRS en vdk bank: 1.362.973 euro
- Fondsen en vakbondscentrales, regionale ziekenfondsen, regionale deelorganisaties: 1.061.313 euro
- 11.11.11, Vlaamse Koepel van Noord-Zuidorganisaties: 227.977 euro
- CNCD/WBI, de Franstalige Koepel voor Noord-Zuidorganisaties: 26.449 euro

Een overzicht van al onze structurele partners vind je op <https://www.wereldsolidariteit.be/over-ons/met-de-steun-van>.

Bedankt, op jullie kunnen wij bouwen.

Inkomsten 2018		Uitgaven 2018	
Subsidies	€ 6.337.786	Zuidwerking	€ 6.832.258
Structurele overeenkomsten	€ 2.678.712	Noordwerking	€ 1.642.739
Giften en verkoop	€ 379.478	Algemeen en financieel beheer	€ 781.739
Legaten	€ 3.050	Fondsenwerving	€ 261.532
Andere	€ 69.712		
Totaal	€ 9.468.737	Totaal	€ 9.518.268

Op [wereldsolidariteit.be](https://www.wereldsolidariteit.be) vind je een uitgebreider overzicht van onze activiteiten, de balans en de resultatenrekening.

DE UITGAVEN, OF HOE WE ONZE DOELSTELLINGEN REALISEREN...

Investerings in onze partnerlanden: 6.832.258 euro

Met dit bedrag, goed voor 72% van het totaal, zetten wij samen met 86 sociale organisaties zoals vakbonden, mutualiteiten, vrouwen- en jongerengroepen in 23 landen de strijd tegen armoede en ongelijkheid verder.

Samen achter de visie van Wereldsolidariteit: 1.642.739 euro

Waardig werk en sociale bescherming zijn de sleutels om armoede op een duurzame manier te beëindigen. Dat is onze visie en daarvan willen wij zo veel mogelijk mensen overtuigen, zowel in België als bij een aantal internationale instellingen. We doen dat via sensibilisering en politiek werk. 2018 was jaar twee van onze #cleanekleren-campagne. We voerden deze campagne samen met ACV, ACV Sporta, ACV-CSC METEA, ACV Openbare Diensten, ACV Voeding en Diensten, ACV Puls, kwb, OKRA-SPORT+ en de Schone Kleren Campagne. Met OKRA, CM en Pasar werkten we in 2018 samen rond thema's

als 'ouderen wereldwijd', 'sociale bescherming voor iedereen' en 'duurzaam toerisme'.

Kwaliteitsgarantie en transparantie van onze werking: 781.739 euro

Kwaliteit, transparantie en een correcte communicatie zijn voor ons belangrijke prioriteiten. In 2018 besteedden wij 8% van onze middelen aan het algemeen beheer van onze organisatie. Hieronder valt onder meer de financiële dienst, het personeelsbeleid, een permanente kwaliteitsondersteuning en de algemene coördinatie. Samen garanderen zij de kwaliteit van ons werk.

Verzekeren van de middelen: 261.532 euro

Wij besteedden 3% van onze middelen aan de fondsenwerving bij onze structurele en particuliere donateurs. Hiermee werkten we nieuwe acties uit en garandeerden wij een kwalitatieve verslaggeving aan al onze donateurs.

In de inkomsten uit giften en legaten noteerden we helaas een terugval.

Tegenover de stijging in de inkomsten noteerden we in 2018 ook een stijging in onze uitgaven van 6%. Deze stijging was onder andere te wijten aan de verdere groei van ons meerjarenprogramma 2017-2021 en de opstart van de twee nieuwe hierboven vermelde programma's.

We sloten het boekjaar 2018 af met een voorzien en door onze Raad van Bestuur vooraf goedgekeurd negatief resultaat van 49.531 euro. We voorzagen dit resultaat omdat we extra investeerden in onze zoektocht naar nieuwe inkomsten. Aangezien deze zoektocht al een aantal vruchten afwierp en we al enkele kleine nieuwe programma's konden opstarten, slaagden we erin het negatieve resultaat te beperken en sloten we het jaar af met een iets lager dan voorzien negatief resultaat.

Wereldsolidariteit is lid van de VEF, de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving.

De Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving waarborgt de morele kwaliteit van fondsenwerving en de doorzichtigheid van de rekeningen van haar leden. Ze controleert of een organisatie haar middelen verwerft op een ethisch verantwoorde manier. Jaarlijks voert de VEF een controle uit op de cijfers van haar leden. Ook in 2018 haalden wij een uitstekend resultaat bij de VEF-controle. **Wij springen omzichtig om met jouw geld en besteden je gift goed. Dat willen wij jou met ons VEF-lidmaatschap aantonen.**

DE RESULTATEN

In 2018 konden onze partners hun activiteiten zoals voorzien realiseren.

Het volume van onze activiteiten, zowel hier als in de continenten, groeide in 2018 terug aan, na de daling van het federale meerjarenprogramma in 2017. We danken deze groei aan de opstart van een programma in Mali samen met Enabel en nieuwe programma's in RD Congo en India samen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast noteerden we een lichte stijging in de activiteiten in ons meerjarenprogramma bij de

Federale Overheidsdienst DGD. Genoopt door overheidsbesparingen besloten we in 2017 om bepaalde partners te financieren met eigen middelen. In 2018 ontstond er in onze overheidsmiddelen iets meer ruimte, wat ons toeliet bepaalde partners toch met die middelen te ondersteunen.

Het totaal van onze inkomsten steeg in 2018 met 4% ten opzichte van 2017. We danken deze stijging aan een groei van 10% van onze subsidies.

Samen maken we een verschil

86 partners in Afrika, Azië en Latijns-Amerika

23 landen

2.557 individuele schenkers

470 lokale organisaties

37 medewerkers in België

4 medewerkers in Afrika, Azië en Latijns-Amerika

40 steden en gemeenten

3 provincies

8.668 abonnees op onze e-zines

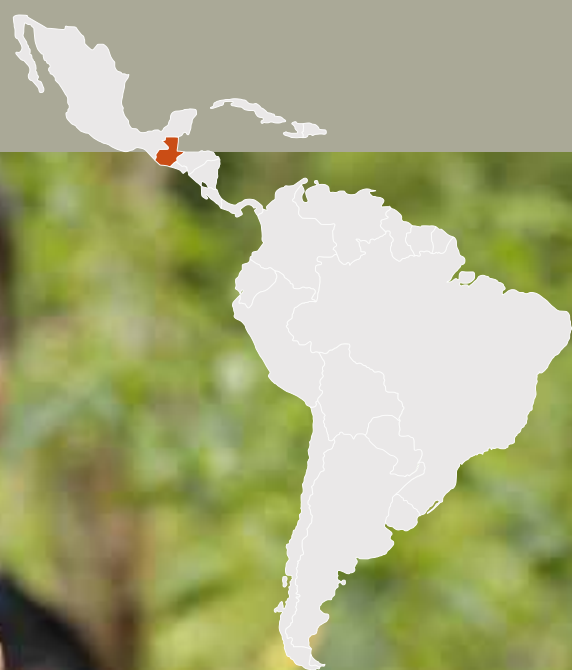

6.590 fans op Facebook

21.730 handtekeningen voor onze #cleanekleren-petitie

Hartelijk bedankt!

Jongeren voor een rechtvaardige ecologische transitie

Niet alleen in België komen jonge mensen op straat voor het klimaat. Al sinds 2016 strijden de jongeren van onze partnerorganisatie MTC in Guatemala voor hun leefmilieu. Over moedige jongeren en het enthousiasme waarmee zij bergen verzetten.

Justo Jimenez, directeur MTC. ‘De regio waar wij actief zijn (San Marcos, aan de zuidwestelijke grens met Mexico), kreunt onder het juk van de mijnbouw. Bossen ruimen massaal plaats voor goudwinningsprojecten. Erosie en bodemvervuiling maken landbouwgrond onbruikbaar. Stuwmeren voor nieuwe elektriciteitscentrales zetten natuurgebieden blank. We ondervinden hier ook duidelijk de effecten van klimaatverandering. Waterbronnen drogen op. Periodes van droogte volgen mekaar veel sneller op dan vroeger. Het is niet verwonderlijk dat al deze feiten onze jongeren alarmeren.’

‘Bij MTC passen we de ‘zien, oordelen, handelen-methode’ toe van Belgisch geestelijke Jozef Cardijn. We stimuleren onze jongeren om zich in de milieu- en klimaatproblematiek te verdiepen. In 2016 startte een kern van een tiental jongeren met het verzamelen van zo veel mogelijk informatie over een ‘duurzame en ecologische transitie’. In 2017 organiseerden we een vorming in onze politieke school en konden we voor enkele jongeren een studiebeurs verkrijgen, voor een opleiding in het buitenland. Na hun opleiding dachten onze jongeren na over een actieplan. De vaststelling dat heel wat mensen niet inzien hoe schadelijk zwerfvuil kan zijn, vormde de basis voor hun eerste actie.’

Campagne tegen zwerfvuil: mooimakers op z'n Guatemala-teeks

Yenifer Jimena Gonzales, 20 jaar. ‘We besloten onze eerste actie te voeren rond het thema

“We ondervinden hier duidelijk de effecten van klimaatverandering. Waterbronnen drogen op. Periodes van droogte volgen mekaar veel sneller op dan vroeger”
Justo Jimenez, directeur MTC

zwerfvuil. Dit kan een kleine stap lijken, maar wij vinden dat burgers moeten beseffen dat ook zij kunnen bijdragen aan een schonere omgeving. Eerst trokken we van dorp tot dorp om te pijlen naar het collectieve bewustzijn. Daarna startten we met een sensibiliseringscampagne. Het bleek dat we op veel plekken vanaf nul moesten beginnen. Dat betekent: uitleggen waarom het beter is om afval in containers te verzamelen in plaats van in de rivier te werpen of te verbranden. Gelukkig kwam onze boodschap goed over en vonden we met onze actie vele medestanders. Met hen organiseren we nu regelmatig zwerfvuilacties. Het succes werkt enthousiasmerend, onze groep jongeren blijft groeien.’

Medicinale planten, de heropleving van een oud gebruik

Justo Jimenez. ‘We zien deze bewustwordingsfase als een startpunt voor de rest van onze acties. We stellen vast dat verschillende lokale groepen ook zelf acties ontwikkelen, die ze samen uitwerken met de burgers in hun gemeenschap. Zo zijn er

bijvoorbeeld de workshops medicinale planten kweken. We grijpen hier terug naar de kennis van onze voorouders en herontdekken de geneeskrachtige kenmerken van planten. Dit biedt grote voordelen. Medicinale planten vormen een waardig en goedkoop alternatief voor klassieke medicijnen. Die laatste zijn niet alleen peperduur, ze zijn in ons land ook heel schaars. Tientallen ondernemende jongeren kweken nu medicinale planten op beschikbare lapjes grond. Wie ze nodig heeft kan ze gewoon plukken. Met dit soort workshops groeit bij de mensen het ecologisch bewustzijn. Wij wijzen hen erop dat ook de farmaceutische industrie een zeer vervuilende sector is.'

'De goud- en zilvermijnen in onze regio vervuilen rivier en bodem. Door goud van andere ertsen te scheiden komen zware metalen zoals lood en arseen vrij. Eens in het grondwater verwoesten ze flora en fauna. De mensen zijn zich meer en meer bewust van dit probleem. Ze beginnen zich te verzetten tegen de vele mijnbouwondernemingen die hier neerstrijken. Ze organiseren een actief

verzet en blokkeren de industriële activiteiten. De bevolking wijst de mijnbouwbedrijven met de vinger voor het vernietigen van volledige natuurgebieden. **Onze jongerengroepen besloten zich te focussen op herbebossing. In groepjes van tien gaan ze aan de slag. Samen bouwen we onze natuur terug op.'**

Een festival voor moeder aarde

'Sinds twee jaar organiseren we in december een heus 'ecologisch' muziekfestival. Dat festival brengt enkele honderden mensen samen. Voor onze jongeren is het een mentale opkikker. Het geeft energie en het bewijst dat er in onze regio wel degelijk een kritische massa is die kiest voor een ecologische transitie. De muziekconcerten scheppen sfeer. Met onze sensibiliseringsworkshops rekruteren we nieuwe vrijwilligers. **We richten ons met ons festival duidelijk naar lokale beleidsmakers omdat we vinden dat zij verantwoordelijk zijn voor het aantrekken van de grote multinationale bedrijven en megaprojecten die de natuur en leefomgeving zo hard schaden.'**

'Er zijn nochtans een aantal nationale wetten die ondernemingen verplichten om het leefmilieu te beschermen. Maar ook al vloeien die wetten voort uit internationale verdragen, toch worden ze op het terrein amper gerespecteerd. Daarom beslissen wij om ons te focussen op lokale verandering. **We bouwen zo veel mogelijk bruggen met andere lokale organisaties die ook opkomen voor biodiversiteit. Samen voeren we actie en zetten we lokale beleidsmakers onder druk.** We hopen uiteraard dat deze dynamiek aanstekelijk werkt, en dat andere regio's binnenkort ons voorbeeld zullen volgen.'

'Actievoeren voor het leefmilieu is helaas niet zonder risico. De multinationale bedrijven zijn ontevreden over de acties van onze actiegroepen, omdat die een impact hebben op hun commerciële activiteiten. Via publieke campagnes gaan zij die acties ontkrachten en criminaliseren. Actievoerders worden geveiseerd en bedreigd en lopen zo dagelijks gevaar.'

MTC (Movimiento de Trabajadores Campesinos) is een beweging van landarbeiders en boeren die samen opkomen voor betere leef- en arbeidsomstandigheden. Met campagnes en vormingen in een eigen politieke school maakt MTC de lokale bevolking sterker en bewust van de vele maatschappelijke uitdagingen. MTC organiseert ook beroepsopleidingen en tracht te wegen op het lokale beleid.

Jongerenwerking

In elf jongerengroepen gaan leeftijdsgenoten samen op zoek naar oplossingen voor de problemen in hun gemeenschap. 300 MTC-jongeren tussen 8 en 25 jaar organiseren samen minstens drie keer per jaar een zwerfvuilactie en vier keer per jaar een recyclage-actie. Samen planten ze zo'n 800 bomen per jaar. Twee keer per maand sturen zij via een radioprogramma hun boodschap 'zorg voor het milieu' de wereld in.

Medicinale planten, de heropleving van een eeuwenoud gebruik

Ecologisch muziekfestival

Bomen planten: een activiteit voor alle leeftijden

300 jongeren organiseren samen drie zwerfvuilacties en vier recyclage-acties per jaar

West-Afrika: Een universele ziekteverzekering voor iedereen, met dank aan onze netwerken voor het recht op sociale bescherming

Een goede dokter in de buurt. De terugbetaling van een duur medicijn. De tijd krijgen om te genezen wanneer je ziek bent, zonder daarmee in de financiële problemen te komen. Voor 80 tot 90% van de Afrikaanse bevolking is dit een verre droom. Om ervoor te zorgen dat deze enorme groep mensen zich in de toekomst toch 'sociaal beschermd' weet, kiezen verschillende West-Afrikaanse overheden voor de ontwikkeling van een Universele Ziekteverzekering (CMU – Couverture Maladie Universelle). Een beslissing waaraan heel wat lobbywerk door onze partners vooraf ging.

Onze mutualiteitspartners maken kwalitatieve gezondheidszorg tegen een betaalbare prijs toegankelijk voor hun leden. Je kan het vergelijken met wat mutualiteiten hier doen. Een solidaire ledenbijdrage geeft jou recht op betaalbare gezondheidszorg wanneer je die nodig hebt. Maar in tegenstelling tot hier bij ons, is in Afrika niet iedereen lid van een mutualiteit. In Mali, Senegal en Burkina Faso doen gezondheidsmutualiteiten het toch bijzonder goed. En met de Universele Ziekteverzekering willen deze landen hun mutualiteitswerking uitbreiden naar de ganse bevolking.

Die beslissing is onder meer te danken aan het degelijke beleidswerk van onze Afrikaanse mutualiteitspartners. Naast hun kernactiviteit zetten zij zich met hun beleidswerk dag na dag in voor kwalitatieve en toegankelijke gezondheidszorg voor iedereen. **Ze verenigden zich, samen met vakbonden, coöperaties, vrouwenorganisaties en andere sociale bewegingen in nationale en regionale netwerken voor het recht op sociale bescherming.** Zo wisten zij de voorbije jaren samen te wegen op een aantal belangrijke beleidsbeslissingen. Een overzicht.

Burkina Faso

In Burkina Faso bereikten onze partners met hun beleidsacties verschillende beleidsmakers. Ze pleitten voor het overnemen van de werkwijze van de huidige Burkinese mutualiteiten als basis voor de ontwikkeling van het Régime d'Assurance Maladie Universelle (RAMU), een universele ziekteverzekering. En dat lukte. Onze partners zaten mee aan tafel om de regels rond de operationalisering van het RAMU vast te leggen en kregen een stem bij de ontwikkeling van de Nationale Kas voor de Universele Ziekteverzekering. De overheid werkt nu samen met mutualiteiten aan een pilootproject voor sociale bescherming, specifiek voor mensen in de informele economie, in twee Burkinese regio's. Fase één van sociale bescherming voor iedereen is een feit. In Burkina Faso zorgt onze mutualiteitspartner RAMS vandaag voor toegang tot betaalbare gezondheidszorg voor 29.000 mensen.

© Tim Dirven

teverzekering en een wet die de rechten van personen met een beperking vastlegt. Het netwerk werd gehoord bij het bepalen van de toepassingsmodaliteiten van de ziekteverzekering, bij de installatie van het Nationaal Garantiefonds en van het Malinees Agentschap voor Sociale Mutualiteiten. Ook Mali zet dus stappen in de richting van sociale bescherming voor iedereen. Vandaag telt onze partnerorganisatie UTM er 33 gezondheidsmutualiteiten. Ze bereikt daarmee 11.293 kwetsbare personen.

Mali

Ook in Mali leidde het beleidswerk van het sociale beschermingsnetwerk van onze partners tot de aanname van een aantal sociale wetten, waaronder een wet over een systeem van universele ziek-

Bemoedigend weetje: in West-Afrika worden mutualiteiten voortaan Sociale Mutualiteiten genoemd, omdat ze de ambitie hebben om naast ziekte ook andere sociale risico's te dekken. Een goed vooruitzicht.

Senegal

Senegal wil een globale strategie voor de uitbreiding van sociale bescherming. Het land wil aan de slag met een mix van goed functionerende gezondheidsmutualiteiten en een systeem van sociale transfer-ten.

Die sociale transferten zijn familiale beurzen voor de armste families, gelijke kanskaarten voor mensen met een beperking en een pen-

sioenplan voor de derde leeftijd. Ook hier kijkt de overheid naar de gezondheidsmutualiteit als basismechanisme voor de ontwikkeling van de ziekteverzekering. Vandaag verenigt onze partner GRAIM in Senegal 170 gezondheidsmutualiteiten. Samen zorgen zij voor betaalbare en kwalitatieve gezondheidszorg voor 325.000 mensen.

Benin

Andere West-Afrikaanse landen blijven niet achter. De Beninese overheid wil een mechanisme dat de ziekteverzekering, onderwijs, microkredieten en pensioenverzekering dekt voor de meest kwetsbaren. Ons netwerk bundelt nu de krachten met de verschillende mutualiteiten in Benin.

Samen willen ze ervoor zorgen dat ook in Benin de mutualiteiten hun rol kunnen opnemen in de oprichting van dit nieuwe systeem. Vandaag verlenen onze Beninese partners APROSOC en RAS via 72 plaatselijke gezondheidsmutualiteiten gezondheidszorg aan 38.000 mensen.

Togo

In Togo dringt ons netwerk erop aan dat de diensten van het Institut National d'Assurance Maladie (te vergelijken met onze RIZIV, Rijksdienst voor Ziekte en Invaliditeit) uitgebreid kunnen worden naar de volledige bevolking, ze eisen

daarbij alweer een belangrijke rol voor mutualiteiten.

Verenigd in hun multi-actorennetwerken verrichten onze partners heel wat sociaal en politiek lobbywerk. En het resultaat mag er zijn. **De politieke wil die de verschillende West-Afrikaanse overheden vandaag aan de dag leggen is het resultaat van het moedige, goed onderbouwde en strategische werk van onze partners.**

Voorbereiding en uitwisseling: sleutels tot succes

Onze West-Afrikaanse partners bepaalden hun gezamenlijke lobbystrategieën tijdens nationale en regionale leermomenten. Ze kwamen op regelmatige basis samen en overlegden over internationale normen rond sociale bescherming en be-

staande nationale sociale beschermingsystemen. Ze wisselden goede voorbeelden uit en definieerden heel duidelijk de uitdagingen per land. Ze ontwikkelden gedeelde stellingnames en bepaalden gemeenschappelijke uitdagingen op nationaal en supranationaal niveau.

1 Op nummer één in de lijst van gemeenschappelijke uitdagingen staat met stip de rol van sociale bewegingen in de uitbouw van de nieuwe sociale beschermingsystemen.

2 Op twee volgt de ratificering en vertaling naar eigen wetgeving van de belangrijkste IAO-verdragen rond sociale bescherming.

3 En als derde volgt het belang van een goede afstemming tussen de verschillende sociale zekerheidsmaatregelen.

De nationale programma's voor sociale bescherming werden wel degelijk beter. Daarover getuigt een kaderlid van de Guinese overheid, verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de sociale bescherming: "Ik was regelmatig aanwezig bij de uitwisselingen en vormingen die het multi-actoren

netwerk voor het recht op sociale bescherming organiseerde. Daar bestudeerden we alle mogelijke invalshoeken

en vergeleken we de bestaande systemen uit verschillende landen. Vandaag zijn we er in Guinée in geslaagd om een wet rond gezondheidsmutualiteiten te ontwikkelen, waarbij de bestaande mutualiteiten erkend en gerespecteerd worden. We willen in de toekomst graag een blijvende relatie aanhouden tussen Wereldsolidariteit en onze overheidsdiensten, zo kunnen we onze capaciteiten blijvend versterken."

Ook op regionaal niveau deden onze partners, verenigd in een 'zonaal netwerk' (voor de regio West-Afrika), aan beleidsbeïnvloeding. Het zonaal netwerk nam standpunten in rond de nodige toezichts- en functioneringsregels van de nieuwe sociale beschermingsystemen. Deze standpunten werden opgenomen in de wetteksten die op het niveau van de UEMOA, de Economische en Monetair Unie voor West-Afrikaanse landen, werden aangenomen.

In West-Afrika krijgen onze sociale partners duidelijk een rol bij de ontwikkeling van de ziekteverzekering. De volgende belangrijke taak van onze netwerken is ervoor waken dat al deze verworvenheden behouden blijven en zelfs onomkeerbaar worden.

De strijd voor hogere minimumlonen in Azië

Werken we om te leven of leven we om te werken? Voor ons is het antwoord op deze vraag in ieder geval duidelijk. Iedereen moet kunnen werken om te leven. Leven om te werken moet een vrije keuze zijn. Jammer genoeg is de realiteit anders. Heel veel mensen in Azië werken zich krom om eenvoudigweg te overleven. Verdienen die mensen dan zo weinig? Ja. De bij wet vastgelegde minimumlonen zijn te laag voor een waardig leven. Neem bijvoorbeeld India. Uit een onderzoek gevoerd door onze partners blijkt dat de minimumlonen in 19 van de 26 staten onder de armoedegrens liggen. Die minimumlonen omhoogtrekken vraagt zware inspanningen en een harde strijd. Een strijd die onze partners tot hun kerntaken rekenen.

De wedloop om buitenlandse investeerders

Om buitenlandse investeerders aan te trekken stellen landen zich zo competitief mogelijk op. Ze bieden verlaagde belastingtarieven aan of de garantie om exclusief voor de buitenlandse markt te produceren. Daarbij hanteren ze zo laag mogelijke lonen. De neerwaartse spiraal van armoede die dit voor de bevolking veroorzaakt, willen wij samen met onze partners doorbreken en omkeren. Wij willen dat alle arbeiders, in Azië en de rest van de wereld, een waardig of leefbaar loon krijgen.

Niet nieuw

Een leefbaar loon is trouwens een fundamenteel mensenrecht, dat al in 1948 door de Verenigde Naties in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens werd opgetekend. **Artikel 23 stelt het zwart op wit: "Ieder mens heeft recht op werk in het beroep dat hij of zij zelf kiest. Ieder mens heeft daarbij recht op een rechtvaardig loon. Een loon dat het leiden van een waardig leven garandeert voor zichzelf en het gezin."**

Niets nieuws dus, eigenlijk. Hoe lang moet het dan nog duren voor artikel 23 eindelijk realiteit wordt?

Indonesië: minimumlonen kunnen sinds 2015 enkel omhoog in geval van inflatie of stijging van het BNP

Indonesië: waar de wet de vakbonden afremt, maar niet verlamt

Om competitief te zijn en buitenlandse investeerders aan te trekken, wringen landen zich in allerlei bochten. Ook Indonesië.

In 2015 toverde de overheid een presidentiële regulering uit de hoed, die ervoor zorgt dat de minimumlonen enkel nog kunnen stijgen in geval van inflatie of wanneer het BNP stijgt. Zo'n stijging volgens inflatie en economische groei is eigenlijk gewoon een technische formule die vermijdt dat lonen erop achteruit gaan in vergelijking met het algemene welvaartsniveau van het land. Een beetje zoals de indexering van de lonen in België. Maar het betreft hier in geen geval een echte verbetering van de lonen voor werknemers. **Deze situatie is best gevaarlijk, want ze gaat lijnrecht in tegen het fundamentele recht van vakbonden op collectieve loononderhandeling, vastgelegd in de IAO-conventie rond minimumlonen.**

Het lijkt er niet op dat de wet snel zal veranderen. Maar onze vakbondspartners laten zich hierdoor niet kisten. Zij verleggen hun focus naar het ni-

veau van de bedrijven zelf. Met de nieuwe wetgeving kwam ook de plicht om op bedrijfsniveau een loonschalenstructuur in te voeren. Hierbij moest aan iedere job, op basis van het type, de arbeidsduur, het vereiste opleidingsniveau en de vereiste competenties een loonschaal worden toegekend. Deze loonschalenstructuur moest voor eind 2017 bij het Ministerie van Arbeid geregistreerd worden. Tot hiertoe registreerden de meeste bedrijven niks. En precies hier trachten onze vakbondspartners vandaag hun gewicht in de schaal te leggen. Ze vormen hun plaatselijke vakbondsleiders over deze loonstructuren. Zo kunnen zij op het niveau van hun bedrijf onderhandelen en proberen om de hoogst mogelijke lonen uit de brand te slepen.

In 2018 vormde onze vakbondspartner K-SBSI 384 militanten en vakbondsleiders in tien provincies rond de loonschalenstructuur. Meer dan één miljoen mensen kregen via de vakbond informatie over de nieuwe wet op minimumlonen en de loonschaalstructuren.

India: een waardig en leefbaar inkomen voor huispersoneel, of niet?

De informele sector in India groeit dagelijks.

Maar liefst 94% van alle arbeiders werkt er in het 'zwart'. Dat wil zeggen: zonder contract of enige vorm van sociale bescherming. En dat is geen vrije keuze. Er zijn gewoon te weinig formele jobs, en de meeste mensen genieten onvoldoende opleiding om zich voor die jobs kandidaat te stellen.

Onze vijf partners in India onderzochten de voorbije jaren de loonsituatie in drie sectoren waar informele arbeid de meerderheid uitmaakt: huispersoneel, landbouw en bouwsector. Tijdens een jaarlijkse campagne zetten ze samen telkens één sector in de kijker. In 2018 was de sector van het huispersoneel aan de beurt. **Onder leiding van onze partner NDWM (National Domestic Workers Movement), een organisatie die opkomt voor de rechten van huispersoneel, voerden onze partners samen actie voor hogere minimumlonen.** Ze onderhandelden met politieke leiders en diplomaten. Een delegatie van huisarbeidsters ontmoette twintig leden van het Indiase parlement. Ze overhandigden 150.000 handtekeningen aan de Eerste Minister met de vraag een nationale wetgeving voor huispersoneel uit te rollen.

Na bijna twintig jaar campagne voeren, voerde de overheid van de zuidelijke staat Tamil Nadu in 2018 een minimumloon in voor huispersoneel. En hoewel dit feit op zich een succes is, waren de vastgelegde minimumlonen teleurstellend laag. (39 Indiase Roepies of 50 eurocent per uur).

NDWM zet zich actief in voor de vele problemen waarmee huispersoneel wordt geconfronteerd, zoals geweld, niet uitbetaling van lonen, verplichte overuren, uitbuiting of onterecht ontslag. In 2018 bracht de organisatie maandelijks 50.000 huisarbeidsters samen in hun wijken. Tijdens deze bijeenkomsten leerden de arbeidsters over hun rechten en spraken ze gemeenschappelijke tarieven af. Wie problemen had met de werkgever konden rekenen op juridische bijstand. Ook zette NDWM in 2018 een systeem van coöperaties op, waarbij huisarbeidsters zich voortaan kunnen aansluiten.

India: huispersoneel eist leefbare minimumlonen

NGWF in Bangladesh: op de bres voor 160 dollar

De kledingsector is één van de belangrijkste economische sectoren in Bangladesh. De laatste stijging van de minimumlonen vond er plaats in 2013, net na de Rana Plaza ramp. De lonen stegen toen tot 55 euro, een bedrag ver onder de grens van het leefbare loon. **Onze vakbondspartner NGWF zette zich, verenigd in een netwerk met andere kledingvakbonden, hard in voor een aanpassing van dat minimumloon.** Na vier jaar zonder enige verhoging of zelfs indexering, eiste NGWF een nieuw minimumloon van 160 dollar (of 146 euro), met de campagne #WeNeed160.

Dit gevraagde minimumloon is vergelijkbaar met andere nationale minimumlonen. Overheidsbedienden verdienen bijvoorbeeld 173 euro. Het minimumloon van leerlooiers bedraagt 130 euro en in de sector van de scheepssloperij verdient een arbeider minimaal 163 euro. Ook in vergelijking met de lonen in andere landen was de vraag niet overdreven. Het minimumloon van een textielarbeider in China bedraagt 146 euro, in Vietnam is dat 102 euro en in Turkije 320 euro. De Bengalese staat stemde in met een loonstijging. Helaas werd het nieuwe officiële minimumloon voor kledingarbeidsters niet

meer dan een onaanvaardbare 83 euro. **Van dit loon kan je zelfs in Bangladesh niet leven.**

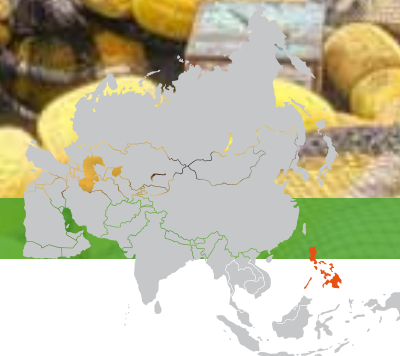
Sindsdien stelt NGWF tijdens demonstraties en door middel van sociale mediacampagnes een aantal specifieke eisen:

- Het nieuwe minimumloon moet heroverwogen worden, en het moet omhoog!
- Alle jobs in de kledingsector moeten onmiddellijk een loonschaling krijgen.
- Het basisloon dat gehanteerd wordt om overuren, compensatie of pensioenvoordelen te berekenen moet 70% van het reële loon bedragen, en niet de gebruikelijke 51%.
- Om de inflatie te volgen, moet een jaarlijkse loonstijging van 10% systematisch worden doorgevoerd.

In 2018 informeerde NGWF bijna 300.000 mensen over arbeidsrechten, veiligheid en gezondheid, sociale bescherming, gelijkheid tussen mannen en vrouwen, geweld op de werkvloer én klimaatverandering. Daarnaast verleende de vakbond juridische bijstand aan 679 arbeiders. 1.700 nieuwe leden sloten zich bij NGWF aan.

66 miljoen Filipino's moeten overleven met 2,7 euro per dag

Filipijnen: platform voor hogere minimumlonen

De All Workers' Unity is een campagneplatform van vakbonden in de Filipijnen, waarbij drie van onze partners zijn aangesloten. Samen voeren zij campagne voor leefbare lonen.

66 miljoen Filipino's moeten zien te overleven van een loon van 2,7 euro per dag of minder. De kost om een familie te onderhouden wordt echter geschat op 635 euro per maand. In de Filipijnen gelden vandaag zo'n duizend loonnormen. Die verschillen van provincie tot provincie, van sector tot sector, van beroep tot beroep en worden per wet gereguleerd. Verhogingen van de verschillende minimumlonen worden onderhandeld in een provinciaal loonoverleg, waar de overheid, werkgeversorganisaties en sommige – door de overheid getolereerde – vakbonden aan tafel zitten.

All Workers' Unity en de organisaties die er deel van uitmaken nemen niet deel aan dit provinciale loonoverleg. Het platform wil dat de minimumlonen niet langer op het provinciale niveau worden vastgelegd, maar dat er een wetgevend kader komt voor een echt nationaal minimuminkomen. Dit minimuminkomen moet voor elke Filipijnse werknemer gelden, ongeacht

zijn werkplaats: de hoofdstad of het platteland.

De belangrijkste eisen van All Workers' Unity zijn:

- een stijging van het nationaal loon van werknemers in de publieke sector (ziekenhuizen, leraars, ambtenaren) tot minimaal 16.000 Filipijnse pesos (306 euro) per maand,
- een stijging van de lonen in de private sector tot 750 pesos (14,3 euro) per dag.

Maar daar zijn we nog lang niet, want de vakbondorganisaties die deel uitmaken van het platform en hun leden ondervinden sinds 2017 een groeiende repressie. Er zijn willekeurige arrestaties van syndicale activisten, mondelinge en fysieke bedreigingen en agressieve lastercampagnes in de media. Daardoor wordt het steeds moeilijker om tot een constructieve dialoog te komen over het voorliggende eisenpakket.

Wereldsolidariteit blijft haar Filipijnse partners steunen in hun betrachting om werknemers een waardig loon te garanderen. Een loon waarmee ze in de essentiële levensbehoeften voor zichzelf en hun familieleden kunnen voorzien.

Bangladesh: op straat voor hogere lonen in de textielsector

Sociale bescherming duurzaam financieren: hoe doe je dat?

Sociale bescherming wordt overal ter wereld steeds meer als een prioriteit gezien. Het thema krijgt dan ook een welverdiende en prominente plaats in de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties. Maar ondanks deze consensus blijft de hamvraag: Hoe kan je zo'n universele sociale bescherming betalen? Het was de centrale vraag tijdens de Internationale Conferentie die Wereldsolidariteit samen met de International Trade Union Confederation (ITUC) en de Friedrich Ebert Stiftung (FES) organiseerde.

Brussel, september 2018. Wereldsolidariteit, ITUC en FES brengen meer dan 100 vertegenwoordigers van vakbonden, middenveldorganisaties en internationale organisaties samen, onder wie de Europese Unie, de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), het Internationaal Monetair Fonds (IMF), OESO en Wereldbank. Samen denken ze na over zowel beproefde als innovatieve vormen van financiering. En het valt op, ook rond de duurzame financiering van sociale bescherming ontstaat een groeiende eensgezindheid. Dat blijkt uit de gedeelde aanbevelingen van de Conferentie:

- ✓ Zorg voor een goede mix van sociale bijdragen en belastingen.
- ✓ Besteed dus voldoende aandacht aan deze sociale verzekeringen, ze zijn een solidariteitsmechanisme tussen werknemers en werkgevers.
- ✓ Minstens even belangrijk: verlies de talloze initiatieven in de informele economie (mutualiteiten, coöperaties,...) niet uit het oog. Het merendeel van de arbeid in Afrika, Azië en Latijns-Amerika vindt immers plaats in die informele economie. Precies daarom verdienen deze initiatieven steun, zodat ze verder uitgebouwd en uiteindelijk geïntegreerd kunnen worden in het nationale sociale beschermingsbeleid.

- ✓ Maak een einde aan alle vormen van belastingontwijking en -ontduiking. Belastingen kunnen wel degelijk herverdelend werken. Maar dat kan alleen als iedereen bijdraagt, zowel werkende mensen als bedrijven.

“Wereldsolidariteit kijkt tevreden terug op de Conferentie. Ze was het resultaat van een belangrijke samenwerking met ITUC en FES. Als we willen dat een universele sociale bescherming een feit wordt, dan moeten vakbonden en andere middenveldorganisaties strategische allianties aangaan. Dat belangrijke signaal willen ITUC, FES en Wereldsolidariteit samen geven. Want door de krachten te bundelen, zijn we geloofwaardiger en kunnen we meer impact hebben”, stelt Bart Verstraeten, Politiek Secretaris van Wereldsolidariteit.

“Verschillende organisaties uit ons netwerk rond het recht op sociale bescherming namen actief deel aan de Conferentie. We nemen de krachtlijnen mee in ons beleidswerk op nationaal, continentaal en internationaal niveau voor de volgende jaren”, besluit Koen Detavernier, Beleidsmedewerker bij Wereldsolidariteit.

Azië: sterk in een netwerk voor sociale bescherming

Ook in Azië zijn sociale beschermingssystemen in volle ontwikkeling. Er wordt gewerkt aan pensioensystemen en ziekte- en werkloosheidsuitkeringen. Het is belangrijk dat die systemen écht solidair en écht voor iedereen toegankelijk worden. Ook voor de grote groep mensen in de informele economie. Daarom moeten sociale bewegingen een rol krijgen bij de ontwikkeling ervan. Precies om die rol op te eisen, besloten onze Aziatische partners om zich te verenigen in een netwerk en de krachten te bundelen. Met het ANRSP of Asia Network on the Right to Social Protection willen ze samen wegen op de beslissingen die in hun regio genomen worden. In 2018 legde het ANRSP haar standpunten vast en zette het haar eerste stappen.

Het merendeel van de arbeid in Afrika, Azië en Latijns-Amerika vindt plaats in de informele economie

Basis voor het beleidswerk op continentaal niveau

Begin 2018, tijdens een seminarie in Manila, legde het Aziatische netwerk ANRSP haar standpunten vast. Gedurende vier dagen wisselden onze partners uit over de thema's waardig loon en sociale bescherming, samen met experts van de Internationale Arbeidsorganisatie én van het Internationaal Vakverbond. Tot slot formuleerden ze gezamenlijke standpunten: de basis voor het beleidswerk op het continentale niveau.

Bruggen bouwen zorgt voor nieuwe dynamieken

Uniek aan het ANRSP is dat het zowel vakbonden, ngo's als andere sociale bewegingen verenigt rond het recht op sociale bescherming. Dat is een meerwaarde. Want ieder heeft z'n eigen netwerk en dat opent deuren. Zo zette ons netwerk zichzelf op de kaart in de brede wereld van middenveldorganisaties in Azië. **Dat leidde dan weer tot een samenwerking met twee andere, gelijkgezinde Aziatische netwerken.**

ASEM, EU en ASEAN: beleidsbeïnvloeding op het hoogste niveau

Samen met die twee netwerken organiseerden Wereldsolidariteit en ANRSP een workshop over sociale bescherming tijdens het Asia Europe People's Forum (AEPF) in Gent (oktober 2018). **We slaagden erin het tijdens het Forum goedgekeurde 'Charter voor Sociale Beschermingsrechten' te beïnvloeden. In dit charter staat de rol van middenveldorganisaties om sociale bescherming voor iedereen te realiseren nu duidelijker geformuleerd.**

Dankzij de samenwerking tussen ANRSP en verschillende andere netwerken, konden enkele van onze partners een aantal progressieve EU parlementsleden ontmoeten en met hen uitwisselen over sociale bescherming. Ook kon ANRSP deelnemen aan de ASEAN Civil Society Conference. Dat is een andere bijeenkomst van middenveldorganisaties, die plaats vond naar aanleiding van de ASEAN-top: de bijeenkomst van staatshoofden van tien Zuidoost-Aziatische landen.

De eerste stappen van ons netwerk zijn een feit. En voor ons is het nu al duidelijk: netwerken openen deuren voor sociale bescherming voor iedereen!

Wat is het AEPF?

Het Asia Europe People's Forum is een netwerk van Aziatische en Europese ngo's en middenveldorganisaties dat zich inzet voor sociale, economische en klimaatrechtvaardigheid. Het Forum komt tweejaarlijks samen, telkens naar aanleiding van een ASEM-top (Asia Europe Meeting). Een ASEM-top is een vergadering voor Europese en Aziatische staats- en regeringsleiders. Zij maken afspraken over de politieke en economische aspecten van de samenwerking tussen Europa en Azië. Tijdens zo'n ASEM-top is er gewoonlijk weinig plaats op de agenda voor de sociale dimensie. Maar het AEPF is door ASEM erkend als officieel vertegenwoordiger van het middenveld en kan dus een tussenkomst doen. Die tussenkomst wordt tijdens het Forum voorbereid.

Wij willen #cleanekleren

Wist je dat...

- de kledingindustrie de op één na grootste en op één na meest vervuilende industrie is ter wereld? Enkel de voedingsindustrie is groter en de olie-industrie vervuilender.
- onze kleding hoofdzakelijk uit Azië komt?
- een kledingstuk gemiddeld al in vijf landen was, voordat het in je kleerkast belandde?
- de meeste van onze kleren met de hand worden gemaakt?
- er wereldwijd maar liefst 40 miljoen mensen in de textiel- en kledingindustrie werken?
- de meeste kledingarbeiders werken voor een hongerloon?

Wij willen #cleanekleren

Zij mogen niet afzien voor de kleren die wij dragen. Dus nemen wij het voor hen op. Ook in 2018 voerden we actie en werkten samen met sterke partners. Duizenden mensen steunden ons daarbij, met een gift, door kilocalorieën te verzamelen of een handtekening te plaatsen.

Een hoger minimumloon voor arbeidsters in Bangladesh

In Bangladesh onderhandelden onze vakbonds-partners een stijging van de minimumlonen tot 84 euro. Een verbetering? Ja. Een compromis? Dat ook. Want 84 euro is zelfs in Bangladesh te weinig om van leven. Maar onze partners zetten moedig door. Via media, folders en brochures informeerden zij bijna 300.000 mensen over arbeidsrechten, minimumlonen en sociale bescherming. Nodig, als je weet dat een

kledingarbeidster gemiddeld 70 uur per week moet werken en dan nog geen geld overhoudt voor een doktersbezoek. Daarnaast vormden ze militanten over veiligheid en gezondheid op het werk en collectief onderhandelen. Ze verleenden ook juridische bijstand aan arbeidsters van wie de arbeidsrechten geschonden werden. Ze brachten mensen op straat voor een betere sociale bescherming, veilige fabrieken, hogere minimumlonen en vrijheid van vereniging. En ze slaagden erin om duizenden nieuwe vakbondsleden te werven.

Zij mogen niet afzien voor de kleren die wij dragen

© Lieve Blancquaert

Fabrieken gecontroleerd op brandveiligheid

In Bangladesh zijn er zo'n 5.000 kledingfabrieken, waar vier miljoen arbeidsters werken. Veel van die gebouwen zijn bouwvallig. Gevaarlijk dus om in te werken. Levensgevaarlijk zelfs. De afgelopen 25 jaar stierven bij 300 incidenten minstens 2.200 kledingarbeiders. Triest hoogtepunt: de instorting van de Rana Plaza fabriek in april 2013. Daarbij stierven 1.134 mensen. Meer dan 2.000 raakten gewond. Maar de ramp zette iets in beweging: in 2015 ondertekenden 220 kledingmerken, retailers, fabrikanten en vakbonden het 'Bangladesh-Veiligheidsakkoord'. Merken en bedrijven stemden in met veiligheidsinspecties en beloofden de kosten voor de verbouwingen samen te betalen. Sindsdien werden meer dan 1.500 fabrieken gecontroleerd en 130.000 ernstige veiligheidsproblemen vastgesteld. 84% daarvan werden inmiddels opgelost. In mei 2018 liep het akkoord af. Toen ondertekenden 193 bedrijven een tweede akkoord, waaronder elf Belgische bedrijven. Dat zijn er vier meer dan in 2015.

Jammer genoeg staat het akkoord vandaag onder druk. De Bengalse regering wil het kantoor het land uitzetten en de veiligheidscontroles overnemen. **Wij vrezen dat de veiligheid hierdoor weer achteruit zal gaan. Samen met onze partners volgen we de situatie op de voet.**

© Kristof Vadino

Belgische bedrijven engageren zich voor cleane kleren

In 2018 sloot kledingbedrijf ECG – moederbedrijf van E5 Mode – zich aan bij de Fair Wear Foundation (FWF). FWF-leden moeten ervoor zorgen dat al hun arbeidsters leefbare lonen krijgen én vrij zijn om zich aan te sluiten bij een vakbond. Ze laten zichzelf en de kledingbedrijven waarmee ze samenwerken controleren. **Proficiat E5 Mode. Dit brengt het aantal FWF-leden in België op zeven!**

46.000 keer Ja wij willen cleane kleren

In 2018 verzamelden wij, net zoals in 2017, meer dan twintigduizend handtekeningen. Met een rugzak vol trokken we, samen met kwb en ACV, naar Belgische sportkledingbedrijven. We vroegen hen transparant te zijn en correcte arbeidsvoorwaarden te garanderen aan al hun werknemers, ook die aan de andere kant van de wereld. Hun reactie stelde helaas teleur: 'onze consument ligt hier niet wakker van'.

Dus gingen we praten met verschillende kabinetten en brachten beleidsmakers en bedrijven rond

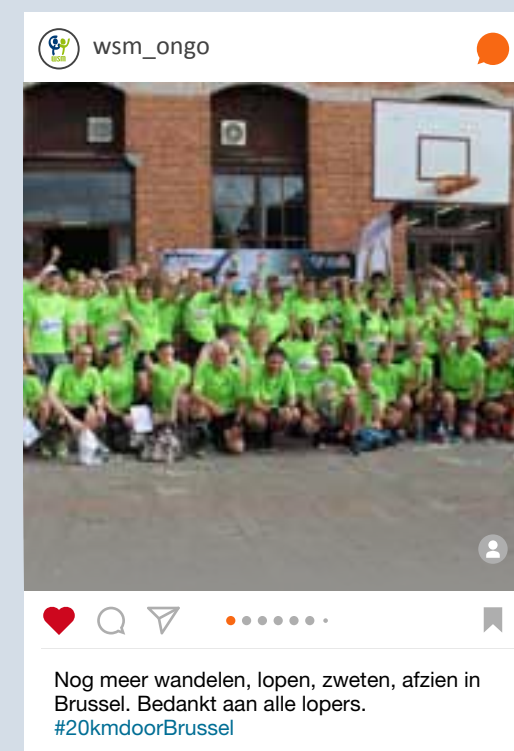
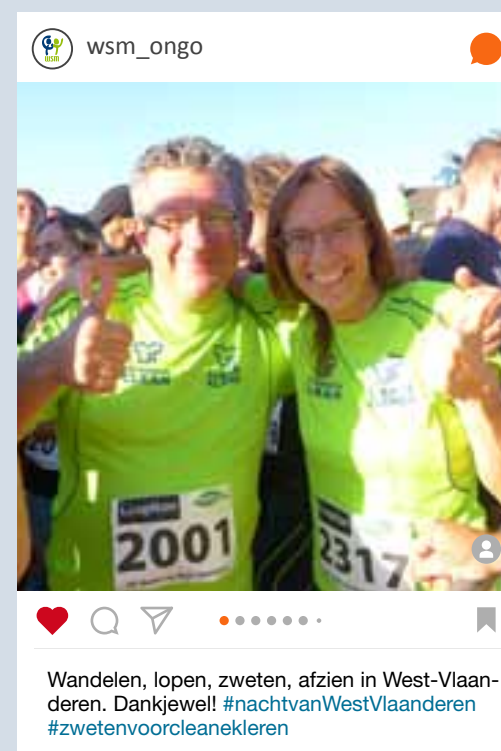
de tafel. Jammer genoeg volgden ook hieruit geen concrete maatregelen. Op 15 februari '19 overhandigden we onze 46.275 handtekeningen aan toenmalig minister van werk Kris Peeters. We vroegen hem: **'Maak transparantie in de productieketen verplicht. Zorg voor een wetgevend kader dat de ethische productie van kledij stuurt. Want als we de kledingwereld fundamenteel willen veranderen dan moeten er wetten komen die bedrijven verplichten om mensenrechten te respecteren'.**

De minister toonde begrip. En wij blijven op dezelfde nagel kloppen. Ook bij de volgende minister.

Je aankoopgedrag veranderen: vijf tips

1. **Weersta aan 'fast fashion'.** Koop geen broek omdat ze maar 10 euro kost, maar omdat je ze nodig hebt. Ga voor kwaliteit. Zo gaat je broek langer mee en draag je zorg voor het milieu.
2. **Ruil, recycleer, repareer, koop tweedehands.** Zo geef jij jouw kleding en die van anderen een tweede leven.
3. **Koop van merken die lid zijn van de Fair Wear Foundation (FWF).** Van hen weet je dat ze arbeidsomstandigheden belangrijk vinden. FWF-leden zijn onder andere: Bel & Bo, JBC of E5 Mode. www.fairwear.org
4. **Stel vragen.** Wanneer kledingmerken beseffen dat hun klanten de arbeidsomstandigheden in de fabriek belangrijk vinden, zullen ze druk voelen. Zo zet jij iets in beweging.
5. **Steun kledingarbeiders met een gift aan Wereldsolidariteit.** Zo vecht jij mee voor hun rechten.

Meer weten over de vervuilende effecten van de kledingindustrie? Zin om ook in je gemeente of organisatie iets te veranderen? Surf naar www.wereldsolidariteit.be/steun-ons/alles-kan-beter

wsm_ongo

Zij liepen de warmathon in Gent. Dankjewel Beweging.net en VDK-bank.
#warmathon #warmewinter

wsm_ongo

Oost-Vlaamse kwb-afdelingen halen meer dan 5.600 euro op voor Bangladesh.
#welatenhennietstikken

wsm_ongo

Tim Lowagie beklimt 50 keer de Kemmelberg en verzamelt 4.426 euro.
#KemmelbergChallenge #cleanekleren

wsm_ongo

kwb Hingene quizt voor Wereldsolidariteit.
#quizzenisplezant

wsm_ongo

CM Oost-Vlaanderen, ACV Oost-Vlaanderen en beweging.net schenken de opbrengst van de filmvoorstelling The True Cost aan Wereldsolidariteit.

wsm_ongo

Genieten van het kwb-ontbijt in Witgoor.
#kwb

wsm_ongo

Smullen op het filmontbijt van kwb Nijlen.
#breakfast@Nijlen #ontbijtenalseenkoning #dankkwb

wsm_ongo

ACV, beweging.net, CM, Familiehulp, FMDO, OKRA, Samana en VOKANS Oostende schenken opbrengst maaltijd aan Wereldsolidariteit.

Volg ons op Instagram: @wsm_ongo

 wsm_ongo

Dank je wel Hanne en Brecht!
[#Limburgerslopen20kmdoorBrussel](#)

 wsm_ongo

Vakanties Samana West-Vlaanderen in het teken van #cleanekleren. 1.595 deelnemers stapten 74.029 km voor kledingsarbeidsters. Bedankt.

 wsm_ongo

Scoren voor #cleanekleren.
[#Feestin'tPark2018](#) [#Brugge](#)

 wsm_ongo

Provinciale Wandeldag kwb West-Vlaanderen. 2.453 gewandelde kilometers en 181.522 verbruikte kilocalorieën, wat een resultaat.